

Preses relīze

Luksemburgā, 2016. gada 27. oktobrī

Savstarpējā atbilstība: Komisija nespēj nodrošināt sistēmas efektivitāti, aizrāda ES revidenti

Pašlaik Eiropas Komisijai nav pietiekamas informācijas, lai pienācīgi novērtētu, vai kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros izstrādātie savstarpējās atbilstības noteikumi darbojas efektīvi, secināts Eiropas Revīzijas palātas jaunajā ziņojumā. Revidenti konstatēja, ka rezultatīvie rādītāji sniedz tikai daļēju priekšstatu, procedūras joprojām ir sarežģītas un Komisijai nav ticamu izmaksu aplēšu.

Savstarpējās atbilstības noteikumi sasaista lauksaimniecības subsīdiu maksājumus ar vides un citiem noteikumiem, kuri lauksaimniekiem jāievēro. Revidenti pārbaudīja, vai savstarpējās atbilstības pārvaldības un kontroles sistēmas ir efektīvas un vai tās varētu vēl vairāk vienkāršot. Viņi veica pa apsekojumam maksājumu aģentūrās un lauksaimnieku padomdevējās struktūrās, kā arī apmeklēja trīs dalībvalstis – Vāciju (Šlēsvigu-Holšteinu), Spāniju (Kataloniju) un Apvienoto Karalisti (Ziemeļīriju).

Revidenti secināja, ka pieejamā informācija neļāva Komisijai pienācīgi novērtēt savstarpējās atbilstības efektivitāti. Viņi norādīja, ka, lai gan attiecībā uz KLP 2014.–2020. gadam tika ieviestas izmaiņas, savstarpējās atbilstības pārvaldības un kontroles sistēmas ir iespējams vēl vairāk vienkāršot.

“Savstarpējās atbilstības noteikumi attiecas uz 7,5 miljoniem lauksaimnieku,” sacīja par šā ziņojuma sagatavošanu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Nikolaos Milionis. “Taču Komisija pašlaik nevar iegūt pārlicību par to, vai šī sistēma veicina ilgtspējīgāku un videi nekaitīgāku lauksaimniecību Eiropas Savienībā.”

Revidenti konstatēja, ka Komisijas izmantotie rezultatīvie rādītāji tikai daļēji atspoguļoja savstarpējās atbilstības efektivitāti. Rādītājos netika ņemts vērā lauksaimnieku neatbilstības līmenis. Turklāt Komisija neanalizēja ne pārkāpumu iemeslus, ne veidus, kā tos risināt.

No vienas puses, KLP 2014.–2020. gadam ieviestās izmaiņas samazināja to savstarpējās atbilstības pienākumu skaitu, kas jāievēro lauksaimniekiem, atceļot prasības, kuras nebija pietiekami aktuālas lauksaimnieciskai darbībai, tomēr, no otras puses, procedūras joprojām ir sarežģītas. Ir jāpanāk līdzsvars starp vienkāršošanas pasākumiem, piemēram, mazo lauksaimnieku atbalsta shēmu, un nepieciešamību sasniegt savstarpējās atbilstības mērķus.

Lauksaimniecības prakse, kas atbilst jaunajam zaļajam maksājumam, ir līdzīga iepriekšējiem laba lauksaimniecības un vides stāvokļa standartiem. Revidenti norāda, ka rezultātā pašlaik ir divi papildinoši lauksaimniecības prakses kopumi, kam ir vienādi mērķi, proti, zemes uzturēšana un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība. Neraugoties uz savstarpējo līdzību,

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē: www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona T: (+352) 4398 47063

Damijan Fišer – preses sekretārs T: (+352) 4398 45410

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

noteikumus pārbauda saskaņā ar divām atšķirīgām kontroles sistēmām. Tas var novest pie kontroles sistēmu neefektivitātes un papildu birokrātijas.

Revidenti atzīst, ka savstarpējās atbilstības īstenošanas izmaksas nav pietiekamā mērā izteiktas skaitļos. Kamēr vien Komisijas rīcībā nebūs uzticamu aplēšu par kopējām izmaksām savstarpējās atbilstības līmenī, tā nevarēs nodrošināt savstarpējās atbilstības sistēmas rentabilitāti.

Revidenti atklāja arī to, ka sankciju sistēma nenodrošina pietiekami saskaņotu pamatu administratīvo sodu aprēķināšanai tiem ES lauksaimniekiem, kuri neievēro noteikumus. Dalībvalstīs ievērojami atšķirās nopietnības, apjoma, pastāvības un tīšuma faktoru piemērošana līdzīgos gadījumos.

Revidenti sniedz Komisijai turpmāk uzskaitītos ieteikumus:

- jāpilnveido savu rādītāju kopums attiecībā uz darbības rezultātiem un atbilstību;
- jāuzlabo informācijas apmaiņa starp saviem departamentiem par pārkāpumiem un jāveic atbilstīgi pasākumi to risināšanai;
- jāierosina to noteikumu pielāgošana, kuri attiecas uz savstarpējās atbilstības pārbaudēm uz vietas, lai tās varētu veikt mērķtiecīgāk;
- jāveicina sinerģija starp abām sistēmām, kuras darbojas ar līdzīgiem vides mērķiem;
- līdz 2018. gada beigām ir jāizstrādā metodika, lai noteiktu savstarpējās atbilstības izmaksas;
- pēc 2020. gada ir jāsekmē sodu saskaņotāka piemērošana ES līmenī.

Piezīmes izdevējiem

Saskaņā ar savstarpējo atbilstību lielākā daļa KLP maksājumu ir saistīti ar lauksaimnieku atbilstību pamatnoteikumiem attiecībā uz vidi, pārtikas nekaitīgumu, dzīvnieku veselību un labturību, kā arī labu lauksaimniecības un vides stāvokli. Pašlaik savstarpējā atbilstība attiecas uz 7,5 miljoniem lauksaimnieku, kas 2015. gadā saņēma atbalstu aptuveni 47 miljardu EUR apmērā. Šie lauksaimnieki veido 68 % no visiem lauksaimniekiem, kas saņēmuši KLP atbalstu, un saņem 83 % no visiem maksājumiem. Mazie lauksaimnieki nav ietverti šajos datos, jo tiem nepiemēro administratīvos sodus, ja tie neievēro savstarpējās atbilstības saistības. Sabiedrība patiešām vēlas, lai lauksaimnieki, kas saņem ES subsīdijas, izpildītu savstarpējās atbilstības pienākumus.

Dalībvalstīs ES noteikumus interpretē lauksaimniekiem piemērojamos pienākumos un pārbauda, vai šīs saistības tiek ievērotas. Par īstenošanas uzraudzību ir atbildīga Komisija.

Īpašais ziņojums Nr. 26/2016 "Joprojām ir sarežģīti uzlabot savstarpējās atbilstības efektivitāti un panākt vienkāršošanu" ir pieejams ES 23 valodās.